

דבר המנכ"ל

קוראים יקרים,

החודש הגיעו לשיאן אירועי ציון 25 שנים לדרוג דנס 100, באירוע ייחודי שערכנו בהשתתפותם של מאות מבכירי המנהלים במשק הישראלי. במסגרת האירוע הוכרז על בחירתו של יו"ר חברת טבע, מר אלי הורוביץ, למנהל העשור בכלכלה הישראלית ועל בחירתם של גליה מאור, נוחי דנקנר, ארז יגודמן, סמי סגול, עמיקם כהן, עקיבא מוזס, יצחק תשובה, יאיר המבורגר, גיל שויד ושלמה נחמה נבחרו לעשרת המנהלים המשפיעים ביותר בשנת 2004.

את המשתתפים ברכו מנכ"ל משרד האוצר, מר יוסי בכר ויו"ר דן אנד ברדסטריט העולמית, מר אלן לוריין.

בגיליון מקוון זה תוכלו לקרוא רשמים מהאירוע, ולהתבונן בתמונות.

כמובן שגם החודש המשכנו לחשוף דירוגים נוספים במסגרת פרויקט דנס 100, דרוג החברות המובילות בישראל. בגיליון זה תוכלו להתרשם מדרוג קרנות הון סיכון, דרוג בתי דיוור מוגן, דרוג האוניברסיטאות והמכללות ודירוג אתרי התיירות המובילים בישראל.

במקביל לדירוגי דנס 100, הוצאנו החודש את המדדים הקבועים של החברה, מדד הסיכון הענפי, מדד מוסר התשלומים ומדד מנהלי הרכש. מבחינת רמות הסיכון הענפי במשק, אנו רואים החודש שהשיפור במדד נעצר ושיעור החברות בסכנת סגירה עומד במרץ על 17.5%, כמו בחודש שעבר. מבחינת מדד מוסר התשלומים, נרשמה הרעה קלה של 0.2% בשיעור החברות המפגרות בתשלום לספקיהן והמדד עומד על 15.2%.

מדד מנהלי הרכש שיצא באמצע החודש וסיכם את נתוני חודש פברואר, הראה לראשונה מזה 14 חודשים על מעבר מהתרחבות להאטה בפעילות המשק היצרני בישראל, כאשר ערך המדד בפברואר עמד על 49.5% לעומת 54.8% בינואר. כלכלני המדד מעריכים כי הירידה במדד מהווה סיבה לדאגה לחודשים הבאים, אם כי יש להמתין לפחות כחודשיים נוספים על מנת לראות האם אכן מדובר בשינוי מגמה של המשק היצרני בישראל.

עוד בגיליון, סקירה ענפית בנושא חקלאות אורגנית, וסקירה בנושא 5 שנים להתנפצות בועת ההי טק והשפעתה על מגזרים שונים במשק הישראלי.

ניתן ליצור עימנו קשר בטלפון שמספרו: 03-7330333 או באמצעות הדוא"ל custser@dbisrael.co.il לכתובת:

בברכה,
ראובן קובנט - מנהל כללי
וצוות עובדי D&B

כותרות

אירוע לציון 25 שנים לדרוג דנס 100

יו"ר טבע, אלי הורוביץ הוא מנהל העשור

באירוע שערכה חברת דן אנד ברדסטריט, בחרו בכירי המשק הישראלי ביו"ר טבע למנהל העשור של הכלכלה הישראלית.

גליה מאור, נוחי דנקנר, ארז יגודמן, סמי סגול, עמיקם כהן, עקיבא מוזס, יצחק תשובה, יאיר המבורגר, גיל שויד ושלמה נחמה נבחרו לעשרת המנהלים המשפיעים ביותר בשנת 2004.

[להמשך הכתבה ולתמונות עמוד 2](#)

סיכון ענפי – מרץ 2005

במרץ נעצר השיפור במצב העסקים בישראל כ- 53,000 חברות ועסקים עדיין נמצאים בסכנת סגירה.

נעצר גם השיפור במוסר התשלומים: במרץ 15.2% מהחברות פיגרו בתשלומים לספקיהן לעומת 15% בפברואר.

[המשך הכתבה בעמוד 4](#)

ארנון מנהלי
רכש ולוגיסטיקה
בישראל

מדד מנהלי הרכש של D&B וארגון מנהלי הרכש:

לראשונה מזה 14 חודשים, האטה בפעילות המשק היצרני בישראל

ערך המדד בפברואר 49.5% לעומת 54.8% בינואר. ירידה של 31.6% ברכיב המחירים בשלושת החודשים האחרונים

[המשך הכתבה בעמוד 5](#)

קרנות הון סיכון

פיטנגו עלתה למקום הראשון בדרוג קרנות ההון סיכון המובילות בישראל עם הון מנוהל של למעלה מ- 1 מיליארד דולר.[המשך הכתבה בעמוד 6](#)

2000-2005

סקירה
5 שנים להתנפצות בועת ההי-טק[המשך הכתבה בעמוד 8](#)

אוניברסיטאות ומכללות

ירידה של כ- 45 מיליון דולר בהכנסות של 20 האוניברסיטאות והמכללות המובילות בישראל על אף עלייה של כ- 6.5% במספר הסטודנטים.[המשך הכתבה בעמוד 9](#)

אתרי תיירות

למעלה מ- 7 מיליון ביקורים בעשרים אתרי התיירות הפופולריים בישראל בשנת 2004 גידול של כ- 600,000 ביקורים ביחס לאשתקד[המשך הכתבה בעמוד 11](#)

דיוור מוגן

משען היא רשת הדיוור המוגן הגדולה בישראל המפעילה 9 בתי דיוור מוגן ו-2801 יחידות דיוור[המשך הכתבה בעמוד 13](#)

סקירות ענפיות

מזון אורגני

שוק המזון האורגני בישראל גדל בשנתיים האחרונות בשיעור של כ- 40% והוא מגלגל בין 75 ל- 100 מיליון שקלים בשנה[המשך הכתבה בעמוד 14](#)

דן אנד ברדסטריט ישראל
דרך השלום 53 גבעתיים טלפון: 03-7330330 פקס: 03-7330340
<http://www.dbisrael.co.il>

תגובות והצעות לשינויים ושיפורים ניתן לשלוח אל Custser@Dbisrael.co.il

יו"ר טבע, אלי הורוביץ הוא מנהל העשור!

באירוע שערכה חברת דן אנד ברדסטריט, בחרו בכירי המשק הישראלי ביו"ר טבע למנהל העשור של הכלכלה הישראלית. גליה מאור, נוחי דנקנר, ארז ויגודמן, סמי סגול, עמיקם כהן, עקיבא מוזס, יצחק תשובה, יאיר המבורגר, גיל שויד ושלמה נחמה נבחרו לעשרת המנהלים המשפיעים ביותר בשנת 2004

גליה מאור, שלמה נחמה ושרי אריסון

אלי הורוביץ וראובן קובנט

יו"ר מועצת המנהלים של דן אנד ברדסטריט העולמית, מר אלן לוריין: ישראל נתפסת בעולם כולו כחממה של חדשנות והמצאה.

בטקס חגיגי שנערך ביום שלישי (29 במרץ) בחרו בכירי המשק הישראלי את יו"ר חברת טבע, אלי הורוביץ, למנהל העשור של הכלכלה הישראלית. האירוע נערך במסגרת ציון חצי יובל לדרוג דנס 100, דירוג החברות המובילות את המשק הישראלי של דן אנד ברדסטריט ישראל.

יצחק תשובה וראובן קובנט

הכניסה לאולם סמולרש אוניברסיטת ת"א

את מגן ההוקרה על תרומתו לכלכלה הישראלית, העניקו להורוביץ מנכ"ל דן אנד ברדסטריט, ראובן קובנט ויו"ר מועצת המנהלים של D&B העולמית, מר אלן לורן. בטקס הוכרז גם על בחירת עשרת המנהלים הבכירים המשפיעים ביותר של 2004.

עשרת המנהלים שנבחרו הם: מנכ"ל בנק לאומי לישראל, גליה מאור, יו"ר קבוצת IDB נוחי דנקנר, נשיא ומנכ"ל קבוצת שטראוס-עלית, ארז ויגודמן, יו"ר כתר פלסטיק, סמי סגול, מנכ"ל פרטנר, עמיקם כהן, נשיא ומנכ"ל כימיקלים לישראל, עקיבא מוזס, יו"ר קבוצת תשובה, יצחק תשובה, יו"ר הראל-יאיר המבורגר, יו"ר ומנכ"ל צ'ק פויינט, גיל שויד ויו"ר מועצת המנהלים של בנק הפועלים שלמה נחמה.

אולם הפואייה

ראובן קובנט, דודי וייסמן, רוני קוברבסקי

בחברת דן אנד ברדסטריט מציניים כי חברת טבע היא גם החברה המובילה, זו השנה הרביעית ברציפות, את דרוג מדד העוצמה של דנס 100, המדרג את מאה החברות החזקות בישראל והיא החברה הישראלית בעלת שווי השוק הגבוה ביותר בכל הזמנים.

בחירת מנהל העשור ועשרת המנהלים המובילים לשנת 2004 נעשתה על ידי סגל שופטים שכלל את בכירי המנהלים במשק הישראלי, ביניהם, מנכ"ל החברה לישראל, יוסי רוזן, מנכ"ל דור אלון, דודי ויסמן, נשיא התאחדות התעשיינים שרגא ברוש, מנכ"ל בנק פועלים צבי זיו, מנכ"ל שיכון עובדים אורי שני, יו"ר דירקטוריון מגדל אהרון פוגל, משנה ליו"ר IDB, אבי פישר, יזם ומנהל חברות, אליעזר פישמן, נשיא ומנכ"ל קבוצת שטראוס עלית ארז ויגודמן, נשיא החברה למשקאות קלים בע"מ רוני קוברבסקי, דירקטור קבוצת אשטרם, פרופ' יצחק סוארי, יו"ר בזק בינ"ל ליאורה מרידור ונשיא מאיר חברה למכוניות ומשאיות, יעקב שחר.

אמנון דיק ואלן לורן

עוזיה גליל, עמיקם כהן

אלי הורוביץ, יוסי בכר, עמיקם כהן, ארז ויגודמן, אורי שני, אהרון פוגל

במת האולם

לכל אחד מהשופטים ניתנה רשימה של 230 מועמדים וכל אחד בחר בחירה אישית ועצמאית במועמדים שהוא מצא כמתאימים ביותר. יציין, כי השופטים אשר היו גם מועמדים לבחירה, לא יכלו להצביע עבור עצמם.

אירוע לציון 25 שנים לדרוג דנס 100 (המשך)

פנחס רובין ויורם טורובוביץ

ראובן קובנט, עופרה שטראוס ומירלה קובנט

דב קוטלר, אלפרד אקירוב

פנחס רובין, יצחק תשובה וזלמן שובל

ראובן קובנט, גיל שרון ואיציק אידלמן

ראובן קובנט, פנחס כהן ויהלי שפי

הקריטריונים לבחירה התבססו על מנהיגות וכריזמה אישית, ראייה אסטרטגית וחזון לטווח ארוך, תוצאות עסקיות מרשימות, השפעה מהותית על הכלכלה והמשק בישראל, חדשנות ויוזמות עסקיות יוצאות דופן, לצד יחסי אנוש מעולים.

בנאומו, ברך יו"ר מועצת המנהלים של D&B העולמית, מר אלן לורן, את הזוכים ואמר כי "ישראל מהווה חממה של חדשנות והמצאה. בכל העולם יודעים כי חברות ישראליות הן מובילות בתחומן והנהלת דן אנד ברדסטריט העולמית מצאה לנכון לכבד בנוכחותה ערב זה בכדי להצדיע למנהלים הבכירים והמשיפיעים בישראל בשנה החולפת.

מר לורן חשף כי מערכת עץ הבעלויות שפותחה על ידי דן אנד ברדסטריט ישראל, נמכרה לארצות שונות וכבר בקרוב תוטמע בארה"ב.

מנכ"ל דן אנד ברדסטריט ישראל, ראובן קובנט, ציין כי "דרוג דנס 100 מהווה חותמת איכות ללא מעט מנכ"לים במשק העומדים בפני גיוסי הון, רוד שואו אצל משקיעים מחו"ל, ביקור אצל הלקוחות שלהם, או להבדיל - קבלת בונס על פועלם.

היום החלטנו להעניק אותות הוקרה מיוחדים למספר מנכ"לים ובראשם מנהל העשור.

סמי סגול

גליה מאור

יאיר המבורגר

אלישע ינאי וראובן קובנט

אלי הורוביץ מתראיין לערוץ 2

עקיבא מוזס

עמיקם כהן

יוסי בכר

צוות דנס 100

במרץ נעצר השיפור במצב העסקים בישראל כ- 53,000 חברות ועסקים עדיין נמצאים בסכנת גירה.

נעצר גם השיפור במוסר התשלומים : במרץ 15.2% מהחברות פיגרו בתשלומים לספקיהן לעומת 15% בפברואר.

מבין הענפים שנסקרו עם 60.1% מהחברות הנמצאות בסכנת גירה, לעומת – 60.3% בפברואר. אחריו בתחום המזון – מכולות ורשתות מזון עם 46.3% לעומת 46.1% בפברואר. בענף המאפיות נרשם שיפור קל 43.5% חברות היו בסכנת סגירה במרץ לעומת 44% בפברואר וענף ייצור המזון, עם שיפור קל 27.2% מהחברות נמצאות בסכנת סגירה במרץ לעומת – 27.8% בפברואר. הענף שני, מבחינת רמת הסיכון ממשיך להיות ענף הנדל"ן. קבלני התשתיות ממשיכים לשמור על רמת סיכון הגבוהה ביותר בענף הבנייה, אך החודש חל שיפור קל 38.7% עסקים בסכנת סגירה במרץ לעומת 38.9% בפברואר. הרעה קלה נרשמה במצב העסקים של קבלני השיפוצים, עם 29.9% לעומת 29.7% עסקים בסכנת סגירה בפברואר. קבלני הבניין שמרו על יציבות ברמת הסיכון - 27.6% מהעסקים והחברות בענף היו בסכנת סגירה בפברואר ומרץ. כך גם ענף תשומות הבנייה שמר על יציבות ברמת הסיכון במרץ עם 26.7% חברות בסכנת סגירה.

ענפים נוספים הנמצאים ברמת סיכון גבוהה מהמוצע הכללי: ענף העץ והרהיטים, עם 26.8% לעומת 27% בפברואר, ענף מוצרי החשמל הביתיים עם 25% במרץ – רמת הסיכון שרשם הענף גם בפברואר וענף הטקסטיל וההלבשה עם 21.6% במרץ לעומת 21.8% בפברואר.

ענפים ברמת סיכון נמוכה

הענפים שבהם שיעור החברות בסכנת סגירה נמוך מהמוצע במשק הם ענף מוצרי הכימיה והדלק הכולל גם את תעשיית התרופות, עם 12.8% חברות ברמת סיכון גבוהה מאוד במרץ לעומת 12.6% בפברואר, ענף הציוד האלקטרוני עם 12.4% במרץ לעומת 12.1% בפברואר.

ענף ההוצאה לאור עם 13.8% במרץ לעומת 13.7% בפברואר וענף מוסכים ושירותי רכב עם 15.2% לעומת 15.4% בפברואר. גם ענף התיירות נמצא מתחת לרמת הסיכון הממוצעת של המשק, עם רמת סיכון של 16.5% המהווה שיפור לעומת פברואר אז הערך הנרשם עמד על 16.9%.

ניתוח סיכון העסקים לחודש מרץ שערכה חברת D&B - דן אנד ברדסטריט ישראל מעלה כי החודש נעצר השיפור במצב העסקים בישראל וכי מספר החברות והעסקים בישראל הנמצאים כיום בסכנת סגירה עומד על כ- 53,000. שיעור העסקים בסכנת סגירה במרץ, עומד, כמו בפברואר על 17.5% וזאת לאחר שבחודשים ינואר ופברואר חל שיפור מצטבר בערך המדד של 0.8%.

גם מדד מוסר התשלומים של דן אנד ברדסטריט מראה החודש על עצירה בשיפור ההדרגתי שחל במוסר התשלומים במשק החל מדצמבר 2004. בחודש מרץ 15.2% מכלל החברות במשק הישראלי פיגרו בתשלומים לספקיהן לעומת 15% בחודש פברואר, כאשר בינואר עמד המדד על 15.2% ובדצמבר 04 על 16% חברות שפיגרו בתשלומים לספקיהן.

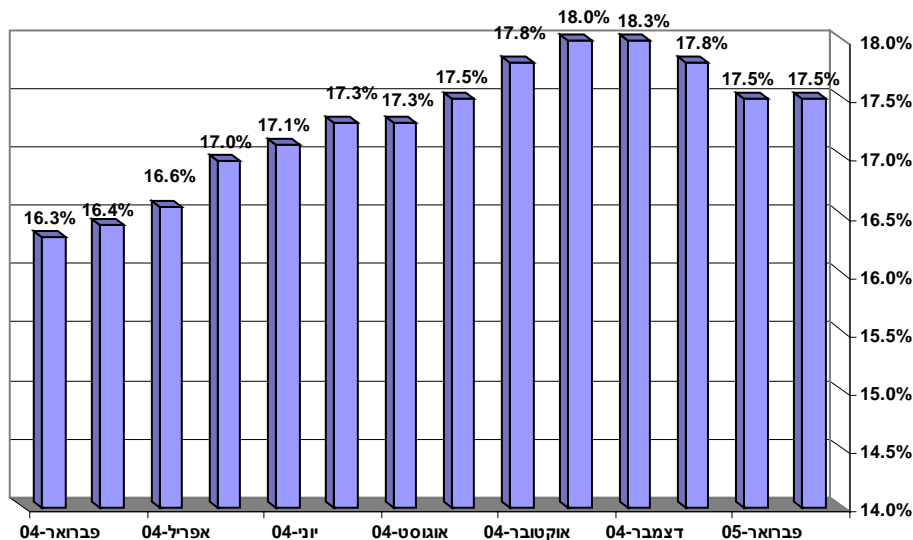
מנכ"ל דן אנד ברדסטריט, ראובן קובנט, מסביר כי בחודשים ינואר ופברואר חל שיפור במצב העסקים בישראל וזאת אחרי 11 חודשים רצופים בהם שיעורי הסיכון במשק הלכו וגדלו מדי חודש, או שנתרו ללא שינוי. בחודש מרץ המדד נותר ללא שינוי והשיפור במצב העסקים נעצר. לנתוני הסיכון מצטרפים גם נתוני מוסר התשלומים במשק, המראים אף הם על החמרה קלה בשיעור החברות המפגרות בתשלומים לעומת חודשים קודמים.

עם זאת, להערכת כלכלני החברה, נתון חודש מרץ אינו מהווה עדיין אינדיקציה למגמה של הרעה במצב החברות בהמשך השנה, וגם חודש אפריל, שיושפע מחג הפסח, עדיין לא ייתן אינדיקציה לגבי מצב החברות. בחודש אפריל אנו צופים מחד עלייה בצריכה הפרטית לקראת החג, אך מאידך, ירידה בפעילות של המגזר העסקי, כתוצאה מחופשת החג הארוכה, ויציאה של ישראלים רבים לחו"ל.

ענפים מסוכנים

את רשימת הענפים המסוכנים במשק הישראלי ממשיך להוביל ענף המזון. ענף המסעדות והפאבים ממשיך להיות הענף המסוכן ביותר

שיעור החברות בסיכון עסקי גבוה מאוד

מדד מנהלי הרכש של D&B וארגון מנהלי הרכש : לראשונה מזה 14 חודשים, האטה בפעילות המשק היצרני בישראל

ערך המדד בפברואר 49.5% לעומת 54.8% בינואר. ירידה של 31.6% ברכיב המחירים בשלושת החודשים האחרונים

לעומת החודש הקודם. ברכיב הביקושים ליצוא נמדד החודש ערך של 49.5% לעומת ערך של 55.9% שנמדד בחודש הקודם, ירידה ניכרת של 6.4% לעומת החודש הקודם הנובעת על פי המשיבים לסקר מהירידה בכמות ההזמנות מחו"ל.

רכיב תפוקות הייצור רשם החודש ערך של 50.4% לעומת 60.6% בינואר, ירידה דרסטית של 10.2%. ברכיב התעסוקה, המעיד על מצב העסקת עובדים במגזר היצרני, חלה החודש ירידה משמעותית של 6.9% לעומת החודש הקודם. הערך שנמדד החודש עומד על 52.1% לעומת 59.0% בחודש הקודם.

רכיב המחירים הנמדד במסגרת מדד מנהלי הרכש משלים החודש ירידה של 31.6% בשלושת החודשים האחרונים. הערך שנמדד בפברואר עומד על 60.3% לעומת 67.3% בחודש הקודם, ירידה משמעותית של 7.0%. מתוך ניתוח התשובות לסקר ניתן ללמוד כי הסיבות העיקריות להמשך ההתרחבות ברכיב זה הינו העלייה במחירי חומרי הגלם ושינוי בשערי מטבע חוץ.

מדד מנהלי הרכש באנגליה ובארה"ב

מנתונים אשר נתקבלו ממדדי מנהלי הרכש בארה"ב ובאנגליה ניתן לראות כי המשק היצרני האנגלי והמשק היצרני האמריקאי ממשיכים גם החודש להימצא במגמת התרחבות. בעוד שבמשק היצרני האמריקאי נצפתה החודש התמתנות נוספת במגמה, במשק היצרני האנגלי לא חל כל שינוי. המדד האמריקאי עומד החודש על 55.3% לעומת 56.4% בחודש הקודם. המדד האנגלי עומד החודש על 51.8% לעומת 51.8% אשר נמדד בחודש הקודם. יש לקוות כי המשך ההתרחבות במדינות אלו ישפיעו לטובה בחודשים הקרובים על הביקושים לייצוא במשק היצרני הישראלי וכך ישפיעו לטובה על כלל המדד הישראלי.

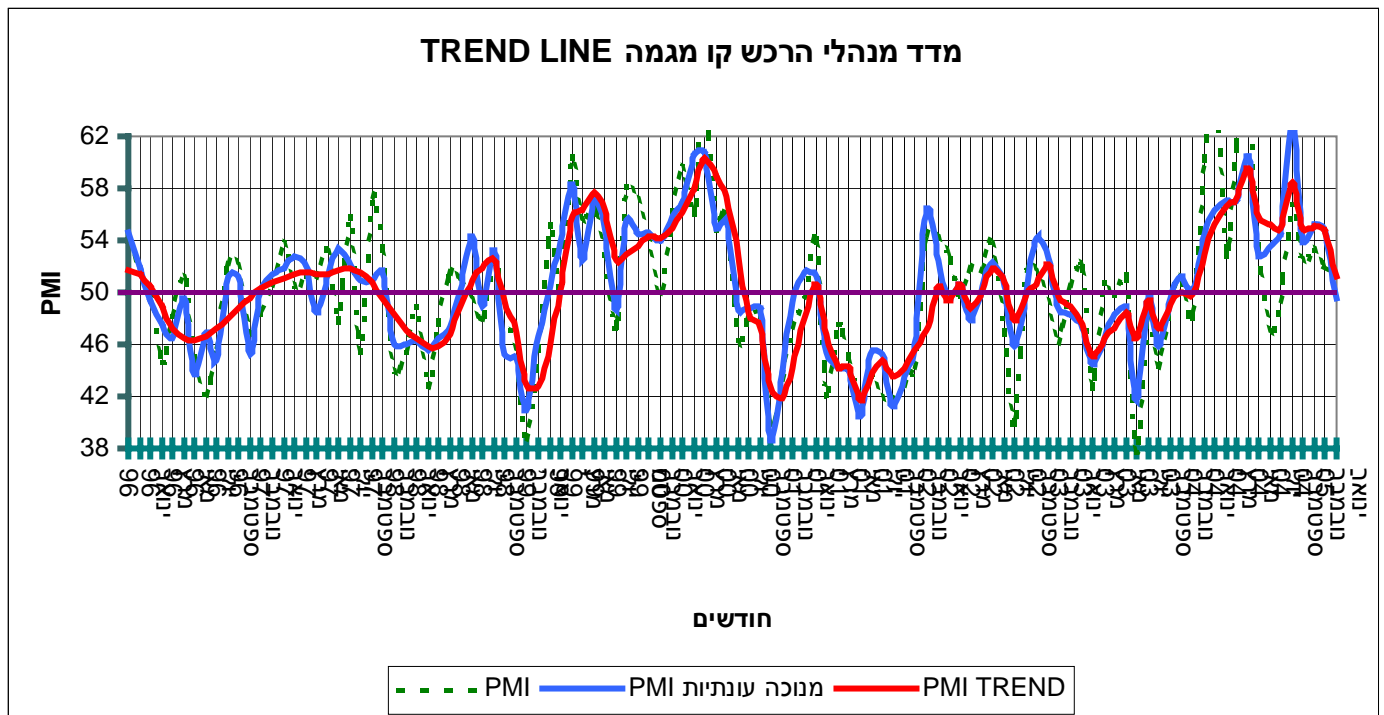
מדד מנהלי הרכש הישראלי מבטא בחודש פברואר האטה בפעילות המשק היצרני בישראל, כאשר ערך המדד חצה, לראשונה מזה ארבעה עשר חודשים ברציפות, את קו 50% המפריד בין האטה להתרחבות. ערך המדד שנרשם בפברואר עומד על 49.5% לעומת 54.8% בינואר, ירידה של 5.3%.

מדד מנהלי הרכש מבוסס על סקר מקיף שעורכים D&B – דן אנד ברדסטריט ישראל וארגון מנהלי הרכש, בקרב מנהלי הרכש של חברות תעשייתיות מובילות במגזר היצרני בישראל, ובודק את השינוי ברכיבים שונים בפעילות החברה הנסקרת כמו ביקושים מקומיים, ביקושים לייצוא, תפוקות ייצור, מלאי, העסקת עובדים ועוד...

כלכלני דן אנד ברדסטריט וארגון מנהלי הרכש מציינים כי כבר בחודש ינואר נרשמה ירידה בהיקף הביקושים המקומיים שאף היוותה גורם עיקרי לירידה בערך המדד. החודש ניתן לראות כי קיימת האטה נוספת בביקושים המקומיים אליה מצטרפת, לראשונה מזה שנה, ירידה גם ברכיב הביקושים לייצוא. שינוי הכיוון והמגמה אשר חל החודש במדד, ושינוי המגמה אשר חל ברכיב הביקושים מהווים, לדברי עורכי הסקר, סיבה לדאגה לחודשים הבאים, אם כי יש להמתין לפחות כחודשיים נוספים על מנת לראות האם אכן מדובר בשינוי מגמה של המשק היצרני בישראל.

בחינת הרכיבים במדד מראה כי החודש חלה ירידה משמעותית ברוב הערכים הנמדדים וגרמה לחלקם לעבור ממגמת התרחבות למגמת האטה.

כך לדוגמה, רכיב הביקושים המקומיים והביקושים לייצוא חצו החודש את קו 50% ועברו ממגמת התרחבות להאטה. החודש עומד רכיב הביקושים המקומיים על ערך של 47.0% לעומת 53.7% שנמדד בחודש הקודם, ירידה משמעותית של 6.7%

חברת D&B העולמית משמשת מזה- 160 שנה, כספק המוביל בעולם של מידע עסקי, לתועלת המסחר בין עסקים וחברות. מוצרי המידע והטכנולוגיה המתקדמת שבשימוש D&B מסייעים לעסקים וחברות ברחבי העולם לצמצם את סיכוני האשראי, לאתר לקוחות כדאיים, לנהל מערכי מכירות יעילים ולשכלל את מערך הגבייה.

פיטנגו עלתה למקום הראשון בדרוג קרנות ההון סיכון המובילות בישראל עם הון מנוהל של למעלה מ-1 מיליארד דולר.

עלייה של כ-8% בהון המנוהל של 26 קרנות ההון סיכון המובילות בישראל לכ-9.7 מיליארד דולר.

שלהן.

גם נתונים של מרכז המחקר IVC, מראים על צמיחת הענף לעומת שנת 2003. על פי דיווחי המרכז במהלך שנת 2004, ההשקעה של קרנות הון סיכון ישראליות בחברות הטכנולוגיה הגיעה לסכום של 665 מיליון דולר, עליה של 58% מסכום של 421 מיליון דולר שהושקעו במהלך שנת 2003.

פיטנגו ונצ'ר קפיטל, ביסודו וניהולו של חמי פרס, מדורגת השנה בראש דרוג קרנות ההון סיכון המובילות בישראל, עם הון מנוהל מצרפי של 1.017 מיליארד דולר, לעומת הון מנוהל של 720 מיליון דולר אשתקד שהביא לדרוגה במקום השלישי. כך עולה מדרוג דנס 100 לשנת 2005 שמבצעת חברת D&B – דן אנד ברדסטריט ישראל.

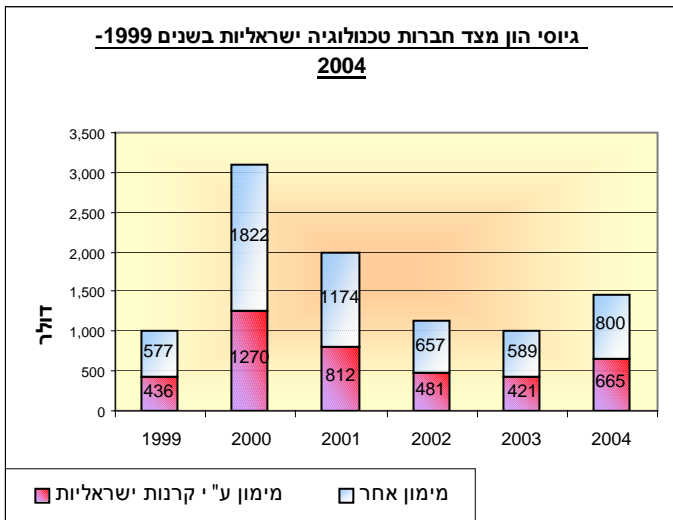
במקום השני מדורגת המובילה אשתקד, קרנות סטאר, עם הון מנוהל של 987 מיליון דולר, ובמקום השלישי אייפקס פרטנרס, שנייה אשתקד, עם הון מנוהל של 740 מיליון דולר.

מניתוח הנתונים עולה כי 26 הקרנות המובילות מנהלות יחד הון מצרפי של כ-9.7 מיליארד דולר והן השקיעו עד היום ב-1352 חברות. בשנת 2003 עמד ההון המצרפי המנוהל של 26 הקרנות המדורגות על כ-8.9 מיליארד דולר, כלומר, השנה חלה עלייה של כ-8% בהיקף ההון המנוהל. כמו כן, חלה עלייה של כ-12% במספר החברות בהן השקיעו הקרנות את ההון מ-1208 חברות בשנת 2003 ל-1352 חברות בשנת 2004.

עוד עולה מניתוח הדירוג כי 5 מבין הקרנות המובילות בדרוג ביצעו השנה גיוסי הון נוסף, ביניהם, כאמור, פיטנגו, שעלתה למקום הראשון, פימי, המדורגת במקום השביעי (כלכלני דרוג דנס 100 מציינים כי קרן פימי הינה Buy-Out & Mazznine) עם 550 מיליון דולר, ג'מיני, במקום השמיני, גיזה הון סיכון במקום התשיעי ואינפיניטי, המדורגת במקום ה-12.

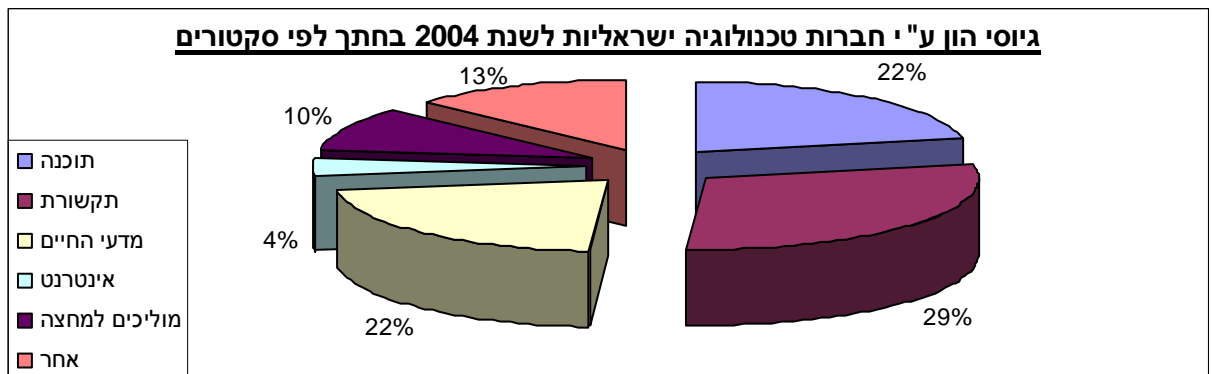
דרוג דנס 100 מתייחס, כאמור, גם למספר החברות בהן השקיעה כל קרן את ההון. כך לדוגמא, קרנות סטאר, מובילה מבחינת מספר החברות עם 174 חברות, אחריה, ורטקס עם 110 חברות, ואוורגרין עם 96 חברות. פיטנגו המובילה את הדרוג, השקיעה עד היום ב-70 חברות.

מנכ"ל דן אנד ברדסטריט, ראובן קובנט, מציין כי שנת 2004 הייתה שנה של צמיחה גם עבור קרנות הון הסיכון. בעוד שבשנת 2003 ירדו היקפי הגיוסים של חברות הטכנולוגיה מהקרנות הישראליות בכ-12% והיקפי הגיוסים של ההון החדש לקרנות היו זניחים, הרי שבשנת 2004 גדלו היקפי הגיוסים של חברות הטכנולוגיה, ובמקביל, גם קרנות הון הסיכון הגדילו את היקפי ההון המנוהל

מבחינת גיוס ההון לפי מגזרים,

ענף התקשורת משך את סכומי ההשקעה הגבוהים ביותר בגיוס הון ב-2004. 430 מיליון דולר הושקעו ב-117 חברות תקשורת, 29% מהסכום הכולל אשר גוייס, לעומת 332 מיליון דולר (33%) בשנת 2003. ענף התוכנות ומדעי החיים, נמצאים אחרי ענף התקשורת, כאשר לכל אחד מענפים אלה 22% מהסך הכללי, ענף המולכים למחצה משך 10% מסך ההשקעות וענף האינטרנט משך 4% מההשקעות.

קרנות הון סיכון (המשך)

דירוג 2004	מספר החברות בהן הושקע ההון	הון מנוהל מיליוני \$	שם הקרן	דירוג 2005
3	70	1,017.0	פיטנגו ונצ'ר קפיטל	1
1	174	987.0	קרנות סטאר	2
2	45	740.0	אייפקס פרטנרס	3
5	34	680.0	ג.י. וי. פי	4
6	96	650.0	אוורגרין	5
4	110	550.0	ורטקס	6
7	34	550.0	1 פימי	7
9	72	550.0	ג'מיני	8
10	78	500.0	גיזה הון סיכון	9
8	57	363.0	ג'נסיס פרטנרס	10
12	47	270.0	קונקורד ונצ'רס	11
13	60	262.2	אינפיניטי	12
11	59	262.0	ישראל סיד פרטנרס	13
14	14	250.0	ברמ קפיטל	14
15	20	225.0	סידר	15
16	46	220.0	פורמולה ונצ'רס	16
18	60	206.0	יוזמה	17
19	31	205.0	תמיר פישמן ונצ'רס	18
17	78	200.0	קרן אתגר	19
20	39	185.0	וולדן ישראל	20
22	17	180.0	סקויה קפיטל	21
21	17	171.1	כרמל וונצ'רס	22
23	16	133.6	פועלים ונצ'רס	23
24	17	117.0	ג'רוזלם גלובל וונצ'רס	24
25	24	110.0	פי.אנ.ווי.	25
26	37	100.0	וריטס	26

¹ - קרן פימי הינה Mazznine. & Buy-out
הדירוגים עשויים להשתנות בהתאם למידע נוסף שיתקבל עד למועד פירסום שנתון דנס 100 2005.

שרותים עיסקיים

חברת דן אנד ברדסטריט הבוחנת בשנים האחרונות את רמת הסיכון הענפי של ענפי המשק השונים, מודדת גם את רמת הסיכון בענף השירותים העיסקיים. ענף השירותים העיסקיים, כולל למעשה את כל החברות והעסקים המעניקים שירותים לחברות כמו חברות ליסינג, עורכי דין, השמת עובדים, תחזוקת וניקיון מבנים, פרסום וכיוצ"ב.

כלכלני החברה מסבירים כי המשבר בענף ההי טק שהתבטא בקריסתן של חברות הי טק רבות וכן בצמצום פעילותן של חברות אחרות, פגע בענף השירותים העיסקיים והביא לעלייה ברמת הסיכון הענפי של החברות בענף במהלך שנת 2002, כאשר במהלך שנת 2003 ושנת 2004 חל שיפור במצב החברות.

שיא המשבר בענף נרשם על פי כלכלני החברה בחודש אפריל 2002 אז עמד שיעור החברות בסכנת סגירה בתחום השירותים העיסקיים על 18.5%, אך גם הממוצע של רמות הסיכון בענף בשנת 2002 עמד על רמת סיכון גבוהה יחסית של 15.8% לעומת ממוצעים של 14.7% ו-14.8% בשנים 2003 ו-2004 בהתאמה.

עורכי דין

בחינת ההשפעה של התנפצות בועת ההי טק על שוק עורכי הדין מעלה כי הסובלים העיקריים מהמשבר היו משרדי עורכי דין קטנים ובינוניים שהתמחו בתחומי ההי-טק, ההנפקות ושוק ההון ועיקר עיסוקם היה בתחום זה. חברת דן אנד ברדסטריט בוחנת את המגמות בענף עריכת הדין במסגרת דרוג דנס 100 של המשרדים הגדולים הנערך מדי שנה, במהלך שבע השנים האחרונות, מנכ"ל החברה, ראובן קובנט מציין כי שנת 2000 נחשבה לשנת שיא של משרדי עורכי הדין בתחום המסחרי, בעיקר אלו שהתמחו בתחום ההיי טק, באותה שנה נחתמו עסקאות ענק והמשרדים גייסו כוח אדם ללא הפסקה ועדיין קרסו תחת נטל העבודה הרבה. התנפצות בועת ההיי טק הביאה לירידה חדה בעסקאות שהורגשו החל משנת 2001. התגובה של הענף הייתה מיזוגים ואכן השנים 2002 ו-2003 התאפיינו במיזוגים בין משרדי עורכי דין שמטרתם להגדיל את תחומי העיסוק של המשרד ולצמצם את הסיכון. משרדים קטנים ובינוניים שעסקו בתחום ההיי טק ולא מוזגו, אכן ספגו מכה קשה ונאלצו לצמצם את מספר העובדים. שנת 2004 התאפיינה בהתאוששות וצמיחה של המשרדים העוסקים בתחומי ההיי טק וההנפקות, המתבטאת בגיוס מחדש של עורכי דין ועובדים כללים במשרדים בהם תחומי ההיי טק וההנפקות מהווים תחום עיסוק עיקרי.

ענף הליסינג

ענף הליסינג בישראל עבר שינוי מאז החלו חברות ההיי טק להעניק לעובדיהן כלי רכב. בשנות הגיאומטריה הכלכלית היוו חברות היי טק נתח דומיננטי משוק הליסינג. כלכלני דן אנד ברדסטריט מסבירים

כי עם התנפצות בועת ההייטק בסוף שנת 2000 החלו החברות להחזיר רכבים רבים בטרם החוזה מומש במלואו. אין ספק שענף היי טק אחראי למכה שספג ענף הליסינג לאחר התנפצות הבעה, אך ההתאוששות שלו הייתה מהירה יחסית כאשר את נתח השוק של חברות ההיי-טק, תפסו חברות תעשייה ומוסדות פיננסיים שהגדילו את ההצטיידות ברכבי ליסינג.

מסעדות

כלכלני דן אנד ברדסטריט מסבירים כי הפריחה בתחום ההיי טק טרם המשבר הביאה לפתיחתן של עשרות מסעדות ובתי קפה באזורים שנחשבו לאזורי תעסוקה בתחום ההיי טק, כמו הרצלייה, קרית עתידים, אזורי התעשייה ברעננה וכפר סבא, ועוד... ברוב חברות ההיי טק נחתמו הסכמי שיתוף פעולה עם המסעדות ולעובדים חולקו תלושים שאפשרו להם לאכול במגוון מסעדות במתחם בו עבדו, מה שהיווה מקור הכנסה נאה ומשמעותי למסעדות. כמובן שהמשבר גרם להפסקת החגיגות וגרר אחריו משבר גם במסעדות ועסקי המזון.

כלכלני דן אנד ברדסטריט מציינים כי קיים קושי לבודד את ההשפעה הישירה של המשבר בענף ההיי טק על תחום המסעדות ולבדוק כמה מסעדות נסגרו בשל המשבר בענף ההיי טק בנפרד. עם זאת, בחינת ההתנהגות של מדד הסיכון הענפי של תחום המזון הכולל בתוכו – מסעדות, פאבים, מאפיות וחנויות מזון, מראה כי במהלך שנת 2002 הגיע הממוצע השנתי של שיעור העסקים הפועלים בתחום ונמצאים בסכנת סגירה ללמעלה מ-50%, כאשר באפריל 2002 עמד המדד על 58.3% עסקים בסכנת סגירה. מדובר בענף שבו נמדדת רמת הסיכון הגבוהה ביותר במשק וזאת גם כתוצאה מסגירה של עסקים רבים וגם כתוצאה מהחלפות בעלים בעסקים קיימים. המשבר נמשך אמנם גם במהלך שנת 2003 אך עוצמתו פחתה וניתן לראות כי הממוצע השנתי של עסקים בתחום המזון בסכנת סגירה עמדו בשנת 2003 על 47.2% ובשנת 2004 על 43.3%.

חברות כח אדם

על מנת לבדוק את ההשפעה של המשבר בהי טק על חברות כח אדם העוסקות בהשמת עובדים, ערכו כלכלני דן אנד ברדסטריט בדיקה של ההכנסות מפעילות של 5 חברות כח האדם הגדולות במשק כפי שדורגו בדירוגי דנס 100 החל משנת 2000. מהבדיקה עולה כי הכנסותיהן של 5 החברות הגדולות בתחום כח האדם בשנת 1999 הסתכמו בכ-462.8 מיליוני דולר, בשנת 2000 עלו ההכנסות בכ-7.5% אחוזים ל-497.5 מיליוני דולר ובשנת 2001 צנחו בכ-19% לסכום של 403.6 מיליוני דולר. הירידה בהכנסות המשיכה גם בשנת 2002 בשיעור של כ-6% נוספים כאשר ההכנסות מפעילות של חמש החברות הגדולות עמדו על 378.1 מיליוני דולרים וב-2003 ניכרת התאוששות קלה כאשר ההכנסות עלו לכ-393.9 מיליוני דולרים.

2000-2005

ירידה של כ- 45 מיליון דולר בהכנסות של 20 האוניברסיטאות והמכללות המובילות בישראל על אף עלייה של כ- 6.5% במספר הסטודנטים

שכר הלימוד במכללות הפרטיות הגדולות גבוה ביותר מ- 80% משכר הלימוד באוניברסיטאות. ירידה של כ- 3% בהכנסות של 5 האוניברסיטאות הגדולות

אשתקד. כלכלני דרוג דנס 100 מתייחסים לנתוני 5 האוניברסיטאות הגדולות ומציינים כי הכנסותיהן של 5 האוניברסיטאות הגדולות ירדו בשנת 2004 בכ- 46 מיליון דולר, המהווים ירידה של כ- 3%. ואילו מספר הסטודנטים ב- 5 האוניברסיטאות הגדולות עלה בכ- 3% ל- 101,959 סטודנטים בשנת 2004.

אחת הסיבות לירידה בהכנסות של 5 האוניברסיטאות הגדולות, על אף העלייה במספר הסטודנטים היא הירידה בהקצבות הממשלה שעמדו בשנת 2004 על- 710 מיליון דולר לעומת 735.2 מיליון דולר אשתקד וכן הירידה בהכנסות משכר לימוד לכ- 195 מיליון דולר לעומת 201 מיליון דולר אשתקד. עם זאת ניתן לראות כי על אף הגידול במספר הסטודנטים, מספר עובדי הסגל הקבועים ב- 5 האוניברסיטאות הגדולות ירד מ- 4340 עובדים בשנת 2003 ל- 4236 עובדים בשנת 2004.

בהתייחסות לשיעור הקצבות הממשלה ל- 20 המוסדות הגדולים, בשנת 2004 חלה ירידה של כ- 20 מיליון דולר, המהווים ירידה של כ- 2%.

כלכלני דרוג דנס 100 מציינים עוד, כי דווקא בקרב חלק מהמכללות הפרטיות חלה עלייה בהכנסות. כך לדוגמה הכנסותיה של הקרייה האקדמית – קרית אונו, שנכנסה השנה לראשונה לדרוג עלו בכ- 25% ל- 15.8 מיליון דולר, הכנסותיה של המכללה האקדמית להנדסה סמי שמעון עלו בכ- 3 מיליון דולר (18%) והיא קפצה מהמקום ה- 19 בדרוג אשתקד למקום ה- 14, הכנסותיה של המכללה האקדמית עמק יזרעאל גדלו בכ- 2 מיליון דולר (12%), והיא עלתה מהמקום ה- 18 למקום ה- 17. עוד מכללות שהכנסותיהן עלו, מכללת ספיר (כ- 5%) והמכון האקדמי טכנולוגי בחולון (כ- 4%).

בחישייה השנייה של דרוג דנס 100 מדורגת אוניברסיטת חיפה, במקום ה- 6, עם הכנסות של 134.5 מיליון דולר, מכון ויצמן במקום ה- 7 עם הכנסות של 120 מיליון דולר (נתונים מוערכים) ובמקום ה- 8 האוניברסיטה הפתוחה עם הכנסות של 71.8 מיליון דולר. כלכלני דרוג דנס 100 מציינים כי על אף דרוגה במקום ה- 8 מבחינת ההכנסות, האוניברסיטה הפתוחה מובילה מבחינת מספר הסטודנטים הלומדים שמספרם בשנת 2004 עמד על 38,822 לעומת 38,444 בשנת 2003.

המסלול האקדמי של המכללה למנהל, מדורג במקום ה- 9 של הדרוג כולו, אך במקום הראשון של דרוג משנה – מכללות. למסלול האקדמי של המכללה למנהל הכנסות של 41.3 מיליון דולר בשנת 2004 ולומדים בו כ- 9000 סטודנטים. את העשירייה הראשונה חותמת מכללת בית ברל עם הכנסות של 31.2 מיליון דולר וכ- 6300 סטודנטים.

- האוניברסיטה העברית מובילה גם השנה את הדרוג עם הכנסות של 434.7 מיליון דולר מתוכן רק 39.3 מיליון דולר הכנסות משכר לימוד.
- ההכנסות הגדולות משכר לימוד באוניברסיטת תל-אביב : 66 מיליון \$
- מספר הסטודנטים הרב ביותר באוניברסיטה הפתוחה : 38,822 סטודנטים.
- ירידה של כ- 20 מיליון דולר בהקצבות הממשלה ל- 20 המוסדות הגדולים
- עלייה בהכנסות של הקרייה האקדמית – קריית אונו, מכללת ספיר, המכון האקדמי בחולון, המכללה האקדמית להנדסה סמי שמעון והמכללה האקדמית עמק יזרעאל.

ההכנסות של 20 האוניברסיטאות והמכללות המובילות בישראל ירדו בשנת 2004 בכ- 45 מיליון דולר, ירידה של כ- 2% יחסית להכנסות בשנת 2003. הירידה בהכנסות, על אף עלייה של כ- 6.5% במספר הסטודנטים מכ- 198,000 סטודנטים בשנת 2003 ל- 210,700 סטודנטים ב- 2004.

כך עולה מניתוח דרוג דנס 100-2005 שעורכת חברת D&B - דן אנד ברדסטרט ישראל המדרג את האוניברסיטאות והמכללות מובילות בישראל בהתאם לנתוני הכנסות, מספר הסטודנטים, מספר עובדי הסגל האקדמי הקבועים ועוד...

עוד עולה מהדרוג כי, הפער בין שכר הלימוד שמשלמים הסטודנטים ב- 5 האוניברסיטאות הגדולות לבין שכר הלימוד המשולם ב- 5 המכללות הפרטיות הגדולות מגיע ללמעלה מ- 80%. שכר הלימוד הממוצע באוניברסיטאות הנגזר מהכנסות המוסד משכר לימוד ביחס למספר הסטודנטים, עומד על כ- 9000 ₪ בשנה ואילו השכר הממוצע במכללות עומד על כ- 17,000 ₪

ראשונה בדרוג, האוניברסיטה העברית בירושלים עם הכנסות של 434.7 מיליון דולר (לעומת הכנסות של 458 מיליון דולר אשתקד) מתוכן הכנסות של 39.3 מיליון דולר משכר לימוד, 215.1 מיליון דולר הקצבות ממשלה וכ- 180.3 מיליון דולר הכנסות אחרות. באוניברסיטה העברית לומדים השנה 24,450 סטודנטים לעומת 24,000 אשתקד.

שנייה בדרוג, כמו בשנה שעברה, אוניברסיטת תל אביב עם הכנסות של 363.8 מיליון דולר (378.1 מיליון דולר אשתקד) מתוכן הכנסות של 66 מיליון דולר משכר לימוד, כ- 170 מיליון דולר הקצבות ממשלה וכ- 128 מיליון דולר הכנסות אחרות. באוניברסיטת תל אביב לומדים 28,859 סטודנטים לעומת 27,583 סטודנטים אשתקד.

במקום השלישי ממוקמת אוניברסיטת בן גוריון עם הכנסות של 262.2 מיליון דולר לעומת 270.9 מיליון דולר אשתקד, במקום הרביעי ממוקם הטכניון עם הכנסות של 216.9 מיליון דולר לעומת 213.9 מיליון דולר אשתקד ובמקום החמישי אוניברסיטת בר אילן עם הכנסות של 178.5 מיליון דולר לעומת 181.3 מיליון דולר

אוניברסיטאות ומכללות (המשך)

דירוג 2005	שם מוסד	סה"כ הכנסות \$ במיל'	שכר לימוד במיל' \$	הקצבות ממשלה \$ במיל'	הכנסות אחרות \$ במיל'	סטודנטים	מספר עובדי הסגל הקבועים	מספר התארים שהמוסד מעניק	דירוג 2004
1	האוניברסיטה העברית	434.7	39.3	215.1	180.3	24,450	1,095	48	1
2	אוניברסיטת ת"א	363.8	66.0	169.3	128.6	28,859	917	54	2
3	אוניברסיטת בן גוריון	262.2	32.9	115.6	113.7	16,468	728	89	3
4	הטכניון	216.9	23.1	127.9	65.9	13,325	631	191	4
5	אוניברסיטת בר אילן	178.5	33.5	82.2	62.8	18,857	865	110	5
6	אוניברסיטת חיפה	134.5	37.4	69.7	27.4	15,774	580	98	6
7	מכון ויצמן ~	120.0	-	-	-	-	-	-	7
8	האוניברסיטה הפתוחה	71.8	50.4	14.3	7.0	38,822	310	51	8
9	המסלול האקדמי, המכללה למנהל	41.3	40.0	-	1.3	9,003	151	10	9
10	מכללת בית ברל	31.2	8.8	21.0	1.4	6,343	320	37	10
11	מכללת ספיר	23.2	9.3	12.4	1.5	4,435	46	16	12
12	מכללת סמינר הקיבוצים ~	20.0	-	-	-	-	-	-	13
13	המכון האקדמי טכנולוגי חולון	19.7	5.2	13.8	0.8	2,561	95	9	14
14	המכללה האקדמית להנדסה סמי שמעון	19.3	5.0	11.3	3.0	2,800	75	6	19
15	אורנים	19.2	6.2	11.0	2.0	5,500	229	25	11
16	שלוחת אוניברסיטת דרבי	19.0	19.0	-	-	4,400	180	21	-
17	המכללה האקדמית עמק יזרעאל	18.9	8.5	6.5	3.9	3,420	60	8	18
18	הקמפוס האקדמי אחוה	18.1	6.9	9.6	1.6	7,082	110	4	15
19	המכללה האקדמית נתניה	17.3	15.7	-	1.6	3,400	85	13	16
20	הקריה האקדמית - קרית אונו	15.8	15.6	-	0.2	5,200	85	3	-
21	מכללת לוינסקי לחינוך	15.5	4.4	10.3	0.7	2,729	387	7	-
22	מכון לב	15.3	5.2	8.5	1.6	1,572	113	9	17
23	מכללת אורט בראודה	13.6	4.3	8.9	0.5	2,355	84	6	20
24	בצלאל	13.6	3.6	8.3	1.7	1,511	132	5	-
25	מכללת תל חי	13.1	4.8	6.1	2.2	1,608	78	7	-

~ - נתוני החברה מוערכים.
 הדירוגים עשויים להשתנות בהתאם למידע נוסף שיתקבל עד למועד פירסום שנתון דנס 100 2005.

למעלה מ- 7 מיליון ביקורים בעשרים אתרי התיירות הפופולריים בישראל בשנת 2004 גידול של כ- 600,000 ביקורים ביחס לאשתקד

ההעדפה של המבקרים : אתרי אטרקציות בצפון הארץ

דרוג דנס 100, מדרג את אתרי התיירות בישראל על פי מספר המבקרים, תוך התייחסות לאתרים בהם נגבה תשלום עבור הכניסה. כלכלני הדרוג מציינים כי ישנם אתרים פופולריים נוספים כמו הכותל המערבי או הגנים הבאהיים בחיפה בהם לא נגבים דמי כניסה ועל כן הם לא נכללים בדרוג.

בחינת הנתונים בהשוואה לדרוג אשתקד, מראה על עלייה של כ- 10% במספר המבקרים בשנת 2004 בעשרים אתרי התיירות הפופולריים ביותר בישראל, בהשוואה לשנת 2003 עפ"י הנתונים, בשנת 2004 ביקרו כ- 7.1 מיליון מבקרים בעשרת אתרי התיירות הפופולריים ביותר בישראל, לעומת כ- 6.5 מיליון שעשו זאת ב-2003.

כמו כן, מראים הנתונים כי בכ- 80% מהאתרים המדורגים חלה עלייה במספר המבקרים לעומת אשתקד.

מהדרוג עולה עוד כי מחצית מהאתרים המדורגים (10) ממוקמים בצפון הארץ, 5 אתרים באיזור הדרום, 4 אתרים במרכז ורק אתר אחד בירושלים.

מבחינת סוג האתר, האתרים שמוגדרים כאתרי אטרקציה, תופסים את המקום הראשון ומתוך 20 אתרים מובילים מדורגים, 10 מוגדרים כאתרי אטרקציה, 5 אתרי טבע, 2 אתרי היסטוריה ו- 3 אתרי מרפא (כלכלני דרוג דנס 100 מסבירים כי חמת גדר מוגדר כאטרקציה על אף שהוא כולל גם אתר מרפא)

את העלייה הגדולה ביותר במספר המבקרים רשם אתר התיירות עתיקות קיסריה, שהעלה את אחוז המבקרים בו ב-55.7% ל- 264,997 מבקרים. את הירידה החדה ביותר במספר המבקרים רשם כאמור אתר התיירות מיני ישראל, שאחוז המבקרים בו צנח ב-25% ל-500,000 מבקרים. למרות צניחה זו, שמר האתר על המקום השני ברשימת אתרי התיירות הפופולריים ביותר בישראל. אתר הבניאס הוא אתר התיירות שרשם את הירידה הגדולה ביותר בדרוג – מהמקום העשירי בשנת 2003 למקום ה-15 בשנת 2004, עם ירידה של 5.5% במספר המבקרים בו.

דרוג דנס 100 של אתרי התיירות המובילים כולל גם התייחסות לשנת הפתיחה של האתר, ולשנה שבה נרשם בו שיא המבקרים. על פי הדרוג, האתר הותיק ביותר הוא חמי טבריה שנפתח כבר בשנת 1929, כאשר שנת השיא מבחינת מבקרים הייתה השנת 2001. אתרים ותיקים נוספים הם המצדה משנת 1965, כאשר שנת השיא שלו הייתה שנת 1995 עם 750,000 מבקרים. ראש הנקרה נפתח בשנת 1968 עם שיא של מבקרים בשנת 1999, ואתר החרמון נפתח בשנת 1969, כאשר שנת השיא שלו הייתה 1992 עם 450,000 מבקרים.

השנים 1999-2000 נחשבו לשנת שיא מבחינת מספר המבקרים ב- 5 אתרים מתוך 20 מדורגים. בחינת נתוני משרד התיירות מגלים כי בשנים אילו נרשם גם מספר גבוה מבחינת כניסת התיירים לארץ ישראל, מה שתרם, לדברי כלכלני דרוג דנס 100, לגידול בכניסות לאתרי התיירות המובילים.

- חמת גדר שומר על מקומו הראשון זו השנה השנייה ברציפות, עם הפרש של 235,000 מבקרים מאתר התיירות מיני ישראל, הממוקם במקום השני עם 500,000 מבקרים בשנה
- בכ- 80% מהאתרים המובילים גדל מספר המבקרים השנה לעומת אשתקד.
- עלייה של כ-55% במספר המבקרים בעתיקות קיסריה
- 10 מ-20 האתרים הפופולריים ביותר בישראל – בצפון הארץ, 5 בדרום, 4 במרכז ורק אתר אחד בירושלים!
- 4 מהאתרים המדורגים כוללים פעילות מרפא וספא!

בשנת 2004 הגיע מספר המבקרים בעשרים אתרי התיירות המובילים בישראל לכ- 7.1 מיליון. כך עולה מסקירה שביצעה חברת D&B - דן אנד ברדסטריט ישראל, לרגל חשיפת דרוג דנס 100 לשנת 2005 של אתרי התיירות הפופולריים ביותר בישראל. נתונים אילו מצטרפים לנתוני משרד התיירות המראים על עלייה של 41% בכניסת תיירים לישראל בשנת 2004 לעומת 2003.

את הרשימה מוביל, כאשתקד, אתר חמת גדר, שרשם עלייה בשיעור של 0.7% בהיקף המבקרים שלו, שעמד על 735,000 מבקרים בשנת 2004. מדובר בהיקף המבקרים הגדול ביותר שהגיע לאתר בשנה אחת. במקום השני ברשימה, כמו בשנה שעברה, ממוקם אתר מיני ישראל, עם 500,000 מבקרים בשנת 2004 – ירידה של 25% לעומת מספר המבקרים בשנה שעברה, מיני ישראל הוא האתר הצעיר ביותר ברשימה, הוא נפתח בשנת 2002, ובשנת 2003 כבר ביקרו בו 668,000 מבקרים. הספארי ממוקם במקום השלישי עם עלייה של 0.8% במספר המבקרים, שעומד על 463,835. במקום הרביעי נמצא גן החיות התנ"כי, שרשם עלייה של 4.8% לעומת השנה שעברה ועומד על 451,553 מבקרים בשנה. הלונה גל נמצא במקום החמישי, עם עלייה של 10.5% לעומת השנה שעברה עם 420,000 מבקרים.

שני גני החיות הנמצאים בחמשת המקומות הראשונים מראים על עלייה בפופולריות של אתרים אלו. הספארי, שהחליף מקומות בדירוג עם גן החיות התנ"כי, רשם עלייה של 3.8% גם בהכנסות, שהגיעו לכ-4.1 מיליון דולר. גן החיות התנ"כי לעומת זאת, רשם ירידה של 0.9% בהכנסות, שהסתכמו ב-2004 ב-4.06 מיליון דולר.

אתר החרמון (400,000 מבקרים), במקום השישי, כאשר כלכלני הדרוג מציינים כי רוב רובם של הכניסות לאתר מרוכזות בכ- חודשיים שלושה בתקופת החורף כאשר יש שלג באתר. עוד בדרוג, המצפה התת ימי (396,000), בא-לגן יגור (360,000), מצדה (360,000) ועין גדי (345,314), במקומות השביעי עד העשירי בהתאמה.

בעשירייה השניה של הדרוג, מופיעים במקום ה-11 הסחנה, ואחריו, בית חלומותי, מרחצאות חמי יואב, הבניאס, נחשונים, עתיקות קיסריה, חמי טבריה, ראש הנקרה, צוק מנרה, וחמי געש במקום ה-20.

אתרי תיירות (המשך)

דירוג 2005	שם האתר	סה"כ מבקרים בשנת 2004 (באלפים)	שיעור שינוי מספר מבקרים (%)	סה"כ הכנסות 2004 אלפי \$	שיעור שינוי הכנסות (%)	סה"כ מבקרים בשנת שיא (באלפים)	שנת שיא	סוג האתר	שנת פתיחה	דירוג 2004
1	חמת-גדר	735,000	0.7	–	–	735,000	2004	אטרקציה	1977	1
2	מיני ישראל	500,000	-25.0	5,590.0	-19.7	667,000	2003	אטרקציה	2002	2
3	ספארי	463,835	0.8	4,168.0	3.8	483,500	1999	טבע	1981	4
4	1 גן החיות התנ"כי	451,553	4.8	4,062.0	-0.9	451,553	2004	טבע	1993	3
5	לונה גל - חוף דוגית	420,000	10.5	–	–	440,000	2000	אטרקציה	1998	–
6	אתר החרמון	400,000	–	–	–	450,000	1992	אטרקציה	1969	5
7	מצפה תת-ימי	396,000	12.5	–	–	528,000	1998	אטרקציה	1975	7
8	בא לגן - יגור - אולטרסאונד	360,000	12.5	3,577.0	23.3	360,000	2004	אטרקציה	1997	6
9	מצדה	360,000	24.1	–	–	750,000	1995	היסטוריה	1965	–
10	עין גדי - שמורה	345,314	17.0	759.7	17.0	345,314	2004	טבע	–	8
11	סחנה	307,000	14.6	1,321.0	8.6	362,000	1998	טבע	–	–
12	בית חלומותי	292,000	8.2	1,850.0	-16.9	290,000	2004	אטרקציה	1991	–
13	מרחצאות חמי יואב	278,000	0.7	–	–	300,000	2000	מרפא	1989	–
14	בניאס	273,361	-5.5	601.4	-5.5	289,114	2003	טבע	–	10
15	נחשונית	270,000	-3.6	1,500.0	-6.3	285,000	2001	אטרקציה	1992	–
16	קיסריה - עתיקות	264,997	55.7	583.0	55.7	264,997	2004	היסטוריה	–	–
17	חמי טבריה	255,952	5.5	2,950.6	9.4	309,000	2001	מרפא	1929	–
18	נקרות ורכבל ראש הנקרה	241,803	14.8	1,767.0	16.1	262,123	1999	אטרקציה	1968	–
19	צוק מנרה	205,084	10.3	2,440.0	18.5	260,000	1999	אטרקציה	1998	–
20	חמי געש	198,000	10.0	2,730.0	13.8	198,000	2004	אטרקציה	1999	–

¹ - מס' מבקרים כולל כ- 35000 מנויים שחושבו על בסיס כניסה אחת, בפועל ביקר כל מנוי מס' פעמיים. הדירוגים עשויים להשתנות בהתאם למידע נוסף שיתקבל עד למועד פירסום שנתון דנס 100 2005.

משען היא רשת הדיור המוגן הגדולה בישראל המפעילה 9 בתי דיור מוגן ו-2801 יחידות דיור

בבתי הדיור המוגן בישראל מתגוררים כ- 12,000 דיירים וסך הפקדונות על יח"ד בענף מסתכם בכ- 2 מיליארד דולר. רוב בתי הדיור המוגן בישראל ממוקמים באיזור השרון

פרויקטים של דיור מוגן הממוקמים במיקום טוב ובמחיר סביר משווקים ללא קושי, וברוב הפרויקטים הללו שיעור התפוסה עולה על 90% ויותר.

ואכן, בחינת המיקום של בתי הדיור המוגן בישראל, תואם את קהל היעד המבוסס אליו הוא פונה. על פי הדירוג, מרבית בתי הדיור מוגן ממוקמים במרכז הארץ וכשליש מבין הבתים המדורגים (לרבות הרשתות) ממוקמים באזור השרון (הרצליה, כפר סבא, רעננה, אבן יהודה והאזור).

על פי נתוני הלמ"ס, בישראל חיים היום כ- 670,000 קשישים המהווים כ- 10% מהאוכלוסייה. תוחלת החיים בישראל מגיעה לכ- 79.2 שנים. הערים ה"זקנות" ביותר הן רמת גן, גבעתיים וחיפה, בהם עומד שיעור הקשישים על כ- 18%, ואילו העיר ה"צעירה" ביותר היא בני ברק עם שיעור של כ- 8.3% מבוגרים מעל גיל 65 מכלל אוכלוסיית העיר.

לגבי עתידו של הענף, מציינים כלכלני דירוג דנס 100 כי על פי ההערכות של הלמ"ס בשנת 2020 צפוי מספרם של הקשישים בישראל, בני 65 ומעלה לעלות על מיליון ושיעורם באוכלוסייה יגיע לכ- 13%. הערכות אלה בנוסף לעובדה שבעשור האחרון נפתחו בתי דיור מוגן רבים שתפוסתם גבוהה, מצביעים על מגמת גידול בביקוש לדיור מוגן בישראל גם בשנים הבאות.

שנת הקמה	מספר דיירים 2004	מס' יחידות דיור 2004	שם חברה	דירוג 2005
1954	3,633	2,801	משען	1
1986	890	795	מגדלי הים התיכון	2
1992	520	383	עד 120 דיור מוגן	3
1991	415	350	מגדל הזהב - מעונות מכבי	4
2003	408	340	אחוזת ראשונים ~	5
1982	300	300	בית הזהב \$	6
1993	354	279	אחוזת בית	7
2000	403	267	פרוטיאה בכפר	8
2001	201	242	בית בכפר ביתן אהרון	9
1997	270	236	בית גיל - פז	10
1997	250	210	מגדלי אלישע	11
1996	205	174	בית בכפר הדרים	12
1982	200	154	מגדל נופים דיור מוגן לקשיש	13
1996	267	137	אחוזת פולג ~ ^	14
1994	142	142	גני יעלים	15
2001	124	110	גן בעיר	16
1979	170	103	בית הורים עולי הולנד	17
1992	120	103	בית בכפר כפר סבא	18

* - הדיור כולל בתי דיור מוגן מאוכלסים, כיום ישנם מס' בתי דיור מוגן שנמצאים בתהליכי בניה
 ^ - מתוך 350 יח' מתוכננות
 ~ - נתוני החברה מוערכים

משען היא רשת הדיור המוגן הגדולה ביותר בישראל, מבחינת מספר יחידות הדיור ומספר הדיירים, כך עולה מסקירה שביצעה חברת D&B - דן אנד ברדסטריט ישראל, במסגרת דרוג דנס 100 לשנת 2005 של בתי הדיור המוגן המובילים בישראל, בשיתוף עם איגוד בתי הדיור המוגן בישראל.

לרשת משען, 9 בתי דיור מוגן הכוללים 2801 יחידות דיור בהם מתגוררים 3633 מבוגרים. רשת בתי הדיור של משען היא גם רשת הדיור המוגן הוותיקה ביותר בישראל (הוקמה ב-1954).

במקום השני, מדורגת רשת מגדלי הים התיכון של חברות גזית גלובל ונכסי אזורים עם 890 דיירים ב- 3 בתים הכוללים -795 יחידות דיור.

במקום השלישי ברשימה נמצא בית "עד 120 דיור מוגן", של חברת אמפל אינק, המכיל 383 יחידות דיור ו-520 דיירים. במקום הרביעי: "בית מגדל הזהב - מעונות מכבי" של קרן מכבי עם 350 יחידות דיור ו-415 דיירים. את חמשת המקומות הראשונים סוגר בית "אחוזת ראשונים" עם 340 יחידות דיור ו-408 דיירים. אחוזת ראשונים הינה חלק מרשת הדיור המוגן של משפחת רובינשטיין הכוללת גם את אחוזת פולג, הממוקמת במקום ה-14.

רשת "בית בכפר" הכניסה לדרוג שלושה בתי דיור מוגן, בית בכפר- ביתן אהרון הממוקם במקום ה-9, בית בכפר- הדרים הממוקם במקום ה-12 ובית בכפר- כפר סבא הממוקם במקום ה-18. סה"כ מציעה הרשת 519 יח"ד בשלושת הבתים, בהם מתגוררים 526 דיירים. עוד עולה מהדירוג, כי רוב בתי הדיור המוגן הגדולים בישראל הוקמו במהלך 15 השנים האחרונות.

כלכלני דנס 100 מציינים כי הדירוג נעשה על פי מספר יחידות דיור ומספר הדיירים בכל תאגיד המפעיל את בתי הדיור המוגן, ועל כן יש רשתות המדורגות כרשת עם מספר בתים ויש רשתות כמו רשת בית בכפר, ורשת אחוזת רובינשטיין שהכניסו לדרוג מספר בתים נפרדים, במקומות שונים.

יו"ר איגוד בתי הדיור המוגן בישראל, עו"ד אילן תמיר, מצין כי בבתי הדיור המוגן בישראל מתגוררים כ- 12,000 דיירים, ושוויים של סך כל הפיקדונות על יחידות הדיור בענף מגיע לכ- 2 מיליארד דולר. לדבריו, דיור מוגן, בניגוד לבית אבות הינו קונספט המאפשר לדיירים לנהל את חייהם באופן אוטונומי, בדירה פרטית, כאשר היתרון הוא בנגישות לסל שירותים המותאם לצורכי האוכלוסייה המבוגרת. שווי הפיקדון לדירה ממוצעת בענף נע בין 150,000 ל- 200,000 דולר והחתך הסוציאקונומי של הדיירים בבתי הדיור המוגן בישראל מוגדר כמעמד הבינוני המבוסס.

לדבריו, טווח הגילאים של דיירי הדיור המוגן נע בין 73 ל- 78 ורוב המתגוררים בדיור מוגן הם יחידים, כאשר היחס בין יחידים לזוגות עומד על 1:4.

לדבריו, המשבר בענף הבנייה השפיע על ענף הדיור המוגן, רק בשוליים. ענף הדיור המוגן בישראל הינו ענף יציב, כאשר

שוק המזון האורגני בישראל גדל בשנתיים האחרונות בשיעור של כ-40% והוא מגלגל בין 75 ל-100 מיליון שקלים בשנה

אבל ...

רק כ-1.7% מהאוכלוסייה בישראל צורכים מזון אורגני

המזון האורגני בישראל מהווה נתח של כ-0.3% משוק המזון הכללי לעומת מדינות המערב עם נתח של כ-3% משוק המזון הכללי - 80% מהתוצרת האורגנית הישראלית מופנית לייצוא

מצפים לצמיחה עתידית בתנאי שמודעות הצרכנים תגבר או שרמת המחירים תרד ודבר זה עשוי לקרות במידה וגוף גדול ומשמעותי יכנס לשוק.

גם נושא הפיקוח, מהווה חסם בשוק. הצרכן אינו מודע ואינו מכיר את האישורים המלווים את התוצרת האורגנית ולכן מגדלים רבים מנצלים זאת ומוכרים סחורה ברשתות, שווקים וחנויות שלל אינה עומדת בפיקוח ובתקן.

יבוא ויצוא

הייבוא של מזון אורגני מהווה כ-30% מהשוק. שוק היבוא נשלט על ידי 6-7 יבואנים (בעיקר הרדוף וניצת הדובדבן ובנוסף להם בסדר גודל קטן- ליב, נטרופוד, לחם השדה, טעם טבע) שמייבאים מגוון של מוצרים, בעיקר מוצרים "קשים" כגון: חיטה, חומס, שעועית, אפונה, סויה, פסטות ופירות יבשים.

המדינות מהם מייבאים את הסחורה: מדינות אירופה, ארה"ב, ד. אמריקה, וטורקיה.

80% מהיבול האורגני בישראל מנותב ליצוא. מתוך גידולים בשווי של 50 מיליון דולר, 40 מיליון מיועדים ליצוא. הפרמיה הממוצעת על מכירת מזון אורגני ליצוא עומדת על 20-40 אחוז. היצוא החקלאי- אורגני עומד על 1.5% מהיצוא החקלאי. יצוא הירקות מתקרב ל-10% מסך יצוא הירקות ויצוא הפירות עומד על 3-4% מסך היצוא בתחום.

הירקות המיוצאים: עגבניות, עגבניות שרי, מלפפונים, תבלינים, בטטות, גזר, גזר לבן, בצל.

הפירות המיוצאים: תמרים, אבוקדו, מנגו, אפרסמון, הדרים.

יעדי המכירה: אנגליה, צרפת, גרמניה, סקנדינביה, ארה"ב, יפן.

מה קורה בעולם?

החקלאות האורגנית בעולם הפכה מגימיק שיווקי המיוחד למשוגעים לדבר, לגורם מוביל בדרישת הצרכנים והממסד למוצר נקי ואקולוגי. ראוי להדגיש שהדרישה לתוצרת האורגנית גדלה גם בעקבות כשלים תברואתיים וסביבתיים (כגון פרה משוגעת, פה וטלפיים ואסון צ'רנוביל). כשלים אלו הגבירו מאד את הדרישה לתוצרת אורגנית. בשבדיה, דנמרק, אוסטריה ושוויץ היקף המסחר במוצרים אורגניים מכלל המסחר במזון הינו בין 3% ל-10%.

בעולם, המוצרים האורגניים נמצאים בכל רשתות המזון ובכמויות הולכות וגדלות. בשנת 2003 הייתה הצריכה העולמית של מזון אורגני כ-23 מיליארד דולר כשאר"ב ואירופה מתחלקות במרבית השוק (ארה"ב כ-11 מיליארד ואירופה כ-10.5 מיליארד). גרמניה צורכת מעל 3 מיליארד דולר (כ-30% מכלל הצריכה האירופית), בריטניה 1.5 מיליארד דולר (הגידול בצריכה בשנים האחרונות עלה ב-20-40 אחוז שנתית), צרפת 1.3 מיליארד דולר, איטליה 1.3 מיליארד דולר, שוויץ 0.76 מיליון דולר (הצרכנית הגדולה ביותר פר נפש). באנגליה וצרפת הצריכה גדלה בעיקר בשנים האחרונות והאורגני הפך ללהיט גדול. אוסטרליה (המגדלת הגדולה בעולם), שוודיה ושוויץ מאופיינות בשוק אורגני וותיק ומבוסס ובארה"ב ישנה צמיחה עקבית והציפייה עד שנת 2007 היא לצמיחה שנתית של 21.4%, כשהמזון האורגני מהווה כיום מעל 2% מסך סל צריכת המזון. יון ופורטוגל הן מדינות הדומות לישראל במודעות ובהיקף שוק המזון האורגני. יש לציין כי הבעיות בהן נתקל שוק המזון האורגני בישראל אינן שונות משאר העולם והנושא הכספי מעיק במידה רבה גם על הצרכנים באירופה וארה"ב, אם כי במידה פחות

סקירה ענפית של חברת D&B - דן אנד ברדסטריט ישראל, על שוק המזון האורגני בישראל, מגלה כי שוק המזון האורגני בישראל גדל בשנתיים האחרונות בשיעור של כ-40%, והוא תופס כיום נתח של כ-0.35% מצריכת סל המזון הכולל, בהשוואה לנתח של כ-0.25% בשנת 2002.

גודלו של שוק המזון האורגני המקומי בישראל מוערך בשנת 2004 בכ-75-100 מיליון שקלים בשנה במחירים לצרכן הסופי.

על פי הערכות 0.7% מהאוכלוסייה צורכת מזון אורגני באופן קבוע ועוד כ-1% צורך באופן לא קבוע. והיחס בין ייצור מקומי ליצוא עומד על 80:20 לטובת היצוא.

עוד עולה מהסקירה כי, שוק המזון האורגני בארץ מהווה כ-0.3% משוק המזון הכללי, כאשר במדינות מערביות מגיע נתח שוק המזון האורגני לכ-3%-2% משוק המזון.

בישראל פועלות כ-120-150 חנויות טבע קטנות שעוסקות בין היתר במכירת מזון וכ-80 (מתוכן כ-10 חנויות גדולות) שמזון הוא תחום עיסוקן העיקרי והם עיקר הנתח של השוק. אין אף חנות שמחזיקה 100% מוצרים אורגניים. בחנויות הגדולות והמבוססות החלוקה מוערכת כך: 30% מזון אורגני, 30% תוספי מזון (בעיקר ויטמינים טבעיים), 40% מזון קונבנציונלי בעל ייחודיות או הקשר של בריאות וטבע כמו: עדשים, מולסה, שמנים, מיצים, ריבות ולחם מלא. החנויות הקטנות מחזיקות כ-15%-10% מזון אורגני והשאר מזון קונבנציונלי ומוצרים שונים שאינם מזון.

החסמים ברכישת מזון אורגני :

כלכלני דן אנד ברדסטריט מציינים כי, קיימים מספר חסמים ברכישת מזון אורגני בישראל. למרות הגידול הרב במודעות לנושא המזון הבריא בכלל והמזון האורגני בפרט, ולמרות הגידול המרשים בשנים האחרונות במגוון המוצרים - בשורה התחתונה שוק המוצרים האורגניים לא הצליח להתרומם. המיתון של השנים האחרונות פגע במכירות, ופתיחת חנויות חדשות נעצרה כמעט לחלוטין.

המחיר הגבוה יחסית של המוצרים האורגניים הוא החסם הראשון להתרחבות השוק. בדיקה מקרית של 33 מוצרים אורגניים בקבוצות שונות, העלתה רק מקרה אחד של מוצר אורגני שהוא זול יותר בהשוואה למקבילו הרגיל - טחינה. 32 מבין המוצרים היו יקרים יותר, בפערים שבין 17% ועד 347%. בסוכר נרשם הפער הדרמטי ביותר. ב-15 מבין המוצרים שנבדקו, קרוב למחצית, נרשמו פערים של 100% ויותר. כלומר, הצרכן האורגני משלם פי-שניים ויותר בהשוואה למחירי המוצרים הרגילים.

ההסבר, כביכול נעוץ בשיטת הגידול האורגני המהווה את הבסיס לפערי המחירים, החקלאי האורגני מבקש תוספת של 20%-50% במחירים בהשוואה לחקלאי הרגיל. למעשה, הפער במחירים נובע גם מתג המחיר הגבוה שנותנים למוצר בחנויות הטבע וברשתות. ועל כן, מציינים כלכלני דן אנד ברדסטריט כי, פריצה של השוק תלויה בהורדת מחירים משמעותית לכל אורך שרשרת המוצרים.

סיבה נוספת לדשדוש בשוק של המזון האורגני היא העובדה שהגופים הגדולים לא נכנסים ברצינות לשוק ורשתות השיווק ממלאות בו תפקיד מיוזם. זאת, בניגוד למה שקורה בחו"ל, שם רשתות כמו tesco או sainsbury's באנגליה, נחשבות למובילות שוק.

כניסתה של תנובה לענף לפני כשנתיים לא הביאה להפיכתו של המוצר למוצר המוני והשוק נמצא במצב סטטי כשגורמים בשוק